

Fiskus nigdy nie ma wątpliwości

Minęło ponad pół roku od wprowadzenia klauzuli o rozstrzygnięciu wątpliwości na korzyść podatników. Miała diametralnie zmienić podejście organów podatkowych do firm i obywateli. Niestety, okazało się, że klauzula nie jest stosowana.

Klauzula rozstrzygnięcia wątpliwości podatkowych na korzyść podatników („in dubio pro tributario”) rozpaliała na jesieni 2015 r. umysły i serca Polaków. Była nawet wykorzystywana politycznie jako jedno z trzech pytań w ogólnokrajowym referendum zaproponowanym przez prezydenta Bronisława Komorowskiego. Klauzula miała być magiczną różdżką zmieniającą podatnika-petenta w podatnika-klienta. Za jej sprawą miało zniknąć większość problemów związanych z inflacją niejasnego prawa. Większość sporów z fiskusem miała zostać wyeliminowana, a w związku z tym odciążone miało zostać sądownictwo administracyjne.

Ostatecznie klauzula została pod koniec 2015 roku wpisana do Ordynacji podatkowej, a od 1 stycznia bieżącego roku teoretycznie weszła w życie i jest obowiązującym, twardym prawem.

Czy jednak rzeczywiście tak jest? Czy urzędnicy aparatu skarbowego faktycznie stosują zasadę, zgodnie z którą rozstrzygają wątpliwości dotyczące interpretacji przepisów podatkowych na korzyść podatnika?

Niestety nie. Jak wynika z analizy przeprowadzonej przez ekspertów Grant Thornton, przez pierwsze pół roku funkcjonowania klauzuli, nie było ani jednego przypadku, w którym urząd skarbowy rozstrzygnął wątpliwość na korzyść podatnika. **Okazuje się, że urzędnicy po prostu... nie miewają wątpliwości.**

Nasza analiza wykazała zaskakującą i bardzo intrygującą zależność. Choć podatnicy w Polsce codziennie mierzą się z potężnymi problemami dotyczącymi tego, jak interpretować przepisy podatkowe i występują rocznie o blisko 40 tys. interpretacji podatkowych, to urzędnicy, o dziwo, nie mają podobnych problemów. W każdym przypadku przepisy są dla nich jasne, oczywiste i jednoznaczne.

Arkadiusz Łagowski
Doradca Podatkowy
Departament Doradztwa, Zespół
Bieżącego Doradztwa Podatkowego
Grant Thornton

Fiskus nigdy nie ma wątpliwości

Stosowanie klauzuli sprawdzić można poprzez analizę interpretacji indywidualnych opublikowanych na stronie Ministerstwa Finansów.

Z naszych obliczeń wynika, że w pierwszym półroczu obowiązywania klauzuli MF wydał łącznie **17 524 interpretacji indywidualnych** prawa podatkowego. Policzyliśmy, że w **192 przypadkach podatnik wnioskował o zastosowanie klauzuli**, wykazując niejednolitą linię orzeczniczą w sprawie dotyczącej wniosku i w związku z tym przedstawiając niedające się usunąć wątpliwości.

Niestety, w tej ogromnej liczbie wydanych interpretacji nie ma ani jednej, w której urząd skarbowy wydałby pozytywne rozstrzygnięcie dla podatnika, uzasadniając to stanowisko zastosowaniem klauzuli „in dubio pro tributario”.

W zdecydowanej większości przypadków MF zignorował więc wnioski podatników o zastosowanie klauzuli, w ogóle się do niej nie odwołując. **Jedynie w trzech interpretacjach organ podatkowy odniósł się do klauzuli. Stwierdził jednak, że nie ma ona zastosowania.**

Oto jedno z uzasadnień:

W sprawie będącej przedmiotem niniejszej interpretacji, Organ (...) nie miał żadnych wątpliwości dot. wykładni przepisów prawa podatkowego, będących przedmiotem niniejszej sprawy. [...] Nie istniały jakiegokolwiek przesłanki do zastosowania zasady [rozstrzygnięcia wątpliwości na korzyść podatnika – red.] w przedmiotowej sprawie.

(sygn. IBPB-1-1 4510-28 16 DW z 4 kwietnia 2016; podobne stanowisko zajęto w interpretacjach o sygnaturach 1061-IPTPB2.4511.186.2016.2.Akr oraz IPPB3/4510-896/15-2/DP)

17 524 Tyle interpretacji indywidualnych wydały w I półroczu 2016 r. izby skarbowe...

192 ...w tylu przypadkach podatnik powoływał się na zasadę „In dubio pro tributario”...

3 ...w tylu przypadkach organ skarbowy odniósł się do przywołanej przez podatnika zasady...

0 ...a w tylu przypadkach ją zastosował, czyli rozstrzygnął wątpliwość na korzyść podatnika.

Nasza statystyka pokazuje, że część podatników uwierzyła w to, że od 1 stycznia zasada „In dubio...” zacznie w końcu w Polsce realnie obowiązywać. W prawie 200 przypadkach wprost się na nią powołali we wnioskach o interpretację. Niestety, okazało się, że mimo zmian w prawie, zasada ta nadal nie obowiązuje. Urzędnicy nadal rozstrzygają wszystkie wątpliwości na swoją korzyść.

Arkadiusz Łagowski
Doradca Podatkowy
Departament Doradztwa, Zespół
Bieżącego Doradztwa Podatkowego
Grant Thornton

Fiskus nigdy nie ma wątpliwości

Sprawdziły się zatem nasze obawy, sygnalizowane w momencie wejścia w życie klauzuli, że nie będzie ona stosowana. Kiedy wchodziła ona w życie pisaliśmy w jednym z komentarzy:

Powyzsza regulacja będzie stanowiła jedynie iluzoryczną ochronę podatnika. Łatwo bowiem wyobrazić sobie sytuację, gdy podmiot stosujący prawo zaniecha dalszej wykładni uznając, że ta przeprowadzona do tej pory daje jednoznaczne wyniki i nie ma potrzeby przeprowadzania głębszej analizy normy prawnej.

[Zobacz cały komentarz >>](#)

W naszej ocenie, praktykę organów podatkowych, odmawiającą zastosowania klauzuli rozstrzygnięcia wątpliwości podatkowych na korzyść podatnika należy ocenić jednoznacznie negatywnie. Należy liczyć jednak na to, że postępowanie organów ulegnie zmianie i dostrzegą wreszcie, że jest wiele przykładów niejednolitej linii orzeczniczej organów i sądów administracyjnych. Skoro organy państwa wydają sprzeczne rozstrzygnięcia w podobnych sprawach, to nie można mieć żadnych wątpliwości, że w wielu obszarach prawo jest sprzeczne i generuje wątpliwości, które powinny być rozstrzygane na korzyść podatników.

W polskich przepisach podatkowych nie ma żadnych kwestii, które mogłyby rodzić wątpliwości podatników? Jak zatem wytłumaczyć fakt, że znanych jest wiele przypadków, w których dwa różne sądy administracyjne orzekają w podobnych sprawach podatkowych w zupełnie inny sposób? Już same te przykłady są materiałem do zastosowania zasady „In dubio...”. Miejmy nadzieję, że urzędnicy niedługo zaczną faktycznie tę zasadę stosować.

Arkadiusz Łagowski
Doradca Podatkowy
Departament Doradztwa, Zespół
Bieżącego Doradztwa Podatkowego
Grant Thornton

Kontakt

Dariusz Gałązka

Partner, Biegły rewident

Doradztwo podatkowe

T: +48 61 625 1317

M: +48 605 828 912

E: Dariusz.Galazka@pl.gt.com

Małgorzata Samborska

Dyrektor Biura w Warszawie

Doradca Podatkowy

T: +48 22 205 4930

M: +48 661 538 580

E: Malgorzata.Samborska@pl.gt.com

Arkadiusz Łagowski

Menedżer

Doradca Podatkowy

T: +48 205 4931

M: +48 609 452 377

E: Arkadiusz.Lagowski@pl.gt.com

**Chcesz być zawsze
na bieżąco?**

Zapisz się na newsletter
Grant Thornton!

Informujemy o najnowszych
zmianach w prawie oraz
podpowiadamy, jak się
do nich przygotować.

Zapisz się! >>

Kontakt dla mediów:

Jacek Kowalczyk

T 22 205 48 41

M 505 024 168

E Jacek.Kowalczyk@pl.gt.com

Współautor:

Łukasz Kempa